

Natur

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 09-05-2022
Sagsnr.: 21/38900

Kontakt: Camilla K. Larsen
Direkte tlf.: 7376 8239
E-mail: ckla@aabenraa.dk

Landzonetilladelse og § 3 dispensation til etablering af minivådområde

Oplandskonsulent Britt Bjerre Paulsen, LandboSyd, har på dine vegne ansøgt om tilladelse til at etablere et minivådområde på i alt ca. 3000 m² på matrikel nr. 11, 693 og 709 Sdr. Hostrup, Ensted.

Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler hermed landzonetilladelse, til etablering af et minivådområde på ca. 3000 m² på ovennævnte matrikler.

Aabenraa Kommune meddeler endvidere dispensation til flytning af det offentlige vandløb An-Bertelsbæk.

Vilkår

Landzonetilladelsen meddeles med følgende vilkår:

- at minivådområdet udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet (bilag 3),
- at det opgravede materiale planeres ud på de omkringliggende arealer, så det indpasses i det naturlige terræn,
- at opgravet materiale må ikke udsprede i beskyttede naturarealer (bilag 2),
- at der må ikke udsættes andefugle, fisk, krebs eller andre dyr,
- at Museum Sønderjylland kontaktes hvis der observeres fortidsminder. I dette tilfælde skal Museets anvisninger følges,
- at minivådområdet ikke må påvirke afstrømning fra det opstrøms liggende drænopland,
- Minivådområdet holder minimum 10 meters afstand til det nye forløb
- at der rettes henvendelse til kommunen, når minivådområdet er etableret,
- at lodsejers efterfølgende oprensning af sedimentationsbassinet kun sker i perioden 15. oktober til 1. marts af hensyn til dyrelivet. Det oprensede materiale planeres ud på arealer, der ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Dispensationen meddeles med følgende vilkår:

- at vandløbets nye forløb stemmer overens med materialet i ansøgningen
- at bredderne som minimum får en hældning på 1:1,5
- at overkørslen kan etableres med en bredde må maksimalt 7 m

Nabohøring

Ejendommen er beliggende i landzone. I henhold til Planlovens § 35 stk. 4 kan der først meddeles tilladelse når afgørelsen har været i nabohøring, med mindre kommunen vurderer at det ansøgte er af underordnet betydning for naboerne og de øvrige parter. Aabenraa kommune vurderer at der ikke er behov for en nabohøring, idet nærmeste nabo er 160 m fra projektet, og minivådområdets størrelse er af begrænset omfang.

Redegørelse

Ansøgning

Aabenraa Kommune har den 26. november 2021 modtaget ansøgning om tilladelse til at etablere et minivådområde på 3.000 m² på matr. nr. 11, 693 og 709 Sdr. Hostrup, Ensted. Placeringen af minivådområdet er vist på kort i bilag 3.

Minivådområder er et nyt kollektivt kvælstofvirkemiddel, som har en høj effekt på fjernelse af kvælstof og partikelbundet fosfor fra drænvand. Ydermere vil korrekt udformede minivådområder kunne bidrage til et øget naturindhold i agerlandet, og samtidig nedsætte sandbelastningen i det modtagende vandløb.

Det oplyses i ansøgningen, at anlægget vil modtage vand fra et opland på ca. 30 hektar. Anlægget består af et sedimentationsbassin, det egentlige minivådområde med åbent vandspejl med varierende vanddybde. Vandet vil have afløb, gennem en iltningsbrønd med mod An-Bertelsbæk.

Minivådområdet vil få en aflang facon, hvor kanten mod agerfladen er lige, mens kanten mod vandløbet vil være buet, så det følger terrænet.

An-Bertelsbæk har sit udspring nord for Sønderborgvej, hvor det herefter løber i en rørlagt strækning på ca. 1,1 km. Det har et udløb i et ca. 55 m langt sandfang der ikke er omfattet af § 3. Herefter drejer vandløbet i en skarp vinkel mod syd, og fortsætter i et åbent forløb. Midt i svinget er der koblet et rørlagt tilløb til vandløbet. Heri løber der det drænvand fra markerne som ønskes rensset. For at muliggøre dette, er det nødvendigt at give vandløbet et nyt forløb, for at indpasse minivådområdet.

Sandfanget forkortes fra 55 m til ca. 18 meter og det resterende forløb forkortes fra 148 m til 136 m.

De to overkørsler på henholdsvis 5 og 7 m erstattes med én enkelt overkørsel på 7 m.

Det nye forløb vil få en større afstand til agerfladerne, hvor det i dag ligger ved siden af.

Der regnes med ca. 5000 m³ overskudsjord, som bliver fordelt på de omkringliggende marker. Jorden bliver spredt ud i en tykkelse af 50-75 cm så det følger terrænet (se bilag 3).

Besigtigelse

Kommunen har den 4. oktober 2021 været ude og besigtige lokaliteten.

Området er relativt jævnt med enkelte lavninger, det er blandt andet heri at minivådområdet kommer til at ligge. Mod nord og vest er der dyrkede marker, og langs dem løber An-Bertelsbæk. Ca. 30 meter øst for projektområdet ligger der en beskyttet sø.

Området var på daværende tidspunkt udlagt til kulturgræs og bar ikke præg af at være beskyttet.

Gennemstrømningen i vandløbet var meget langsomt. Vandløbet var kanaliseret med stejle brinker af 1:1. Det åbne forløb var afbrudt af to rørlægninger.

Vurdering

Det er kommunens vurdering, at anlægget vil kunne indpasses naturligt i landskabet, da minivådområdet etableres i en naturlig lavning og uden væsentlig højde på anlægget. Desuden vil minivådområdet kunne bidrage med frie og åbne vandspejl til området, til gavn for såvel pattedyr, fugle, padder, insekter og vilde planter.

Etablering af minivådområdet må heller ikke medføre, at vandet får væsentlig ændret afløbsretning, det vil sige, at regnvand og anden nedbør må ikke i væsentlig grad ledes i en anden retning, eller at der sker uønsket opstuvning af vand på anden mands jord.

Det er kommunens vurdering, at der ikke vil være risiko for opstuvning af vand i baglandet, da minivådområdet etableres med indløb til et åbent sedimentationsbassin fra et areal med stort fald, og at vandet sikres frit udløb gennem et rør, med et stensat nødoverløb.

Det nye forløb af An-Bertelsbæk forudsætter ligeledes en dispensation fra naturbeskyttelsesloven, da vandløbet er beskyttet af lovens § 3. Dette indebærer, at der ikke må ske en forringelse af vandløbets naturkvalitet som følge af indgrebet, eller at indgrebet vurderes ikke at ændre væsentligt på forholdene.

Det er kommunens vurdering, at etablering af minivådområdet vil være til gavn for vandløbets samlede økologiske funktion, idet kvælstof og fosfor vil blive reduceret.

Vandløbet vil med det nye forløb få større afstand til dyrkede marker og dermed få en større bufferzone. Det vil samtidig få en lidt mere slynget strækning mod dets nuværende kanaliseret forløb. Kanterne vil skråne mere.

Strækningen med det beskyttede vandløb vil blive forkortet med ca. 10 m, dog vurderer kommunen at dets nye placering og udformning samlet set vil forbedre vandløbets tilstand en smule.

Kommunen konkluderer, at der i denne sag kan meddeles landzonetilladelse og dispensation, idet:

1. terrænændringerne er begrænsede, da minivådområdet etableres i en naturlig lavning i en græsmark,
2. Haderslev Museum godkender etableringen,
3. de eksisterende naturværdier i området hvor minivådområdet etableres, er begrænsede,
4. de landskabelige værdier vil forøges med større grad af landskabelig variation,
5. den biologiske mangfoldighed øges ved etableringen, idet natur- og mosaikarealerne øges, og at
6. den nye vandløbsstrækningen ikke vil forringe vandløbets nuværende tilstand

Natura 2000 og Bilag IV

I henhold til bestemmelserne om administration af beskyttede dyre- og plantearter efter EF-Habitatdirektivets bilag IV skal kommunen vurdere, hvorvidt området er yngle-, raste- eller voksested for disse arter, og om en tilstandsændring kan have negativ indflydelse herpå.

Der blev på besigtigelsen ikke observeret nogen bilag IV arter.

Ifølge rapport fra DCE vedr. dyrearter på habitatdirektivets bilag IV-liste ([Læs mere om rapporten her](#)) kan en række flagermus og padder forekomme i området.

Flagermusenes forekomst i landskabet bestemmes i høj grad af tilstedeværelsen af rigelige jagt- og fødesøgningsområder, ofte i mosaik af græsningsarealer, marker med forskellige afgrøder, levende hegn, stynede træer, småsøer og damme.

Der er i nærområdet flere små søer og levende hegn der kunne udgøre potentielle ledelinjer og fødegrundlag for flagermus.

Ca. 1,1 km nordøst for projektområdet er der observeret stor vandsalamander. Stor vandsalamander kan vandre op til 1 km fra sit ynglehul. I området forekommer flere små søer og vandhuller som kunne være potentielle levesteder for salamanderen inkl. det vandhul der ligger ca. 100 m. fra minivådområdet.

Det er kommunens vurdering, idet projektet ikke berører disse vandhuller, samt oprensningen af sedimentbassinet skal ske uden for ynglesæson, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på arternes yngle- og rastepladser.

I henhold til bestemmelserne om administration af internationalt beskyttede naturområder, Natura 2000, skal kommunen vurdere, hvorvidt det ansøgte har indvirkning herpå. Nærmeste Natura 2000-område er "Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark" hvis nærmeste del ligger ca. 1,5 km syd for projektområdet. Kommunen vurderer, at det ansøgte ikke vil have nogen negativ indvirkning på Natura 2000-området grundet afstanden og projektets begrænsede omfang.

Lovgrundlag (Hjemmel)

Etablering af et minivådområde forudsætter kommunens landzonetilladelse, som er meddelt efter § 35 i Lov om planlægning¹.

Flytning af et beskyttet vandløb forudsætter kommunens dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, som er meddelt jf. § 65, stk. 2 i lov om naturbeskyttelse²,

Klagemulighed og andre bestemmelser

Du kan klage over afgørelsen inden for fire uger fra den er meddelt, dvs. indtil **den 6. juni 2022**. Afgørelsen kan påklages til Planklagenævnet og betragtes ikke som endelig, før klagefristen er slut. Afgørelsen kan påklages af adressaten og en række interesseorganisationer m. fl. Se vedlagt klagevejledning (bilag 1) for mere information. Hvis der klages over afgørelsen, vil kommunen give besked derom.

Du har ret til at søge om aktindsigt.

Landzonetilladelsen meddelt efter PL §35 bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år efter, at den er meddelt.

Offentliggørelse

Landzonetilladelsen offentliggøres på Aabenraa Kommunes hjemmeside, www.aabenraa.dk/politik-og-dialog/aktuelle-hoeringer/landzonetilladelser/, og må ikke udnyttes før klagefristen på 4 uger er udløbet.

Anden lovgivning

Vi har i forbindelse med sagen anmodet Museum Sønderjylland om en arkivalisk udtalelse om området. Museet vurderede, at det **IKKE** er nødvendigt med en arkæologisk forundersøgelse. Museets fulde svar kan findes i bilag 4.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 med senere ændringer

² LBK. Nr. 1578 med senere ændringer

Såfremt der ifm. projektet observeres fortidsminder, skal gravearbejdet straks standses og Haderslev Museum kontaktes (tlf. 65 37 08 01). Museets anvisninger skal følges.

Hvis der konstateres forurening, f.eks. deponeret affald eller kemikalie- og pesticidemballage, skal forureningen anmeldes til kommunen, jf. Lov om forurennet jord § 71.

Venlig hilsen

Camilla K. Larsen
Skov- og Landskabsingeniør

Kopi til klageberettigede:

Konsulent Britt Bjerre Paulsen, LanboSyd; bbp@landbosyd.dk
Miljøstyrelsen; mst@mst.dk
Danmarks Naturfredningsforening; dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Aabenraa; dnaabenraa-sager@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening; natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Aabenraa; aabenraa@dof.dk

Friluftsrådet Sønderjylland; soenderjylland@friluftsradet.dk
Dansk Botanisk Forening; dbf.oestjylland@gmail.com
LandboSyd; info@landbosyd.dk
Sønderjysk Landboforening; slf@slf.dk
Landbrugsrådgivning Syd; dsh@lrs.dk
Landwirtschaftlicher Hauptverein für Nordschlesvig; lhn@lhn.dk

Bilagsoversigt

Bilag 1 – Klagevejledning
Bilag 2 – Oversigtskort
Bilag 3 – Kort fra ansøgningen
Bilag 4 – Museets udtalelse

Klagevejledning

Planloven

I henhold til Planloven kan afgørelser truffet efter § 35, stk. 1 i Lov om planlægning, påklages til Planklagenævnet.

Naturbeskyttelsesloven

Afgørelser truffet i henhold til naturbeskyttelseslovens §§ 3, 15, 16, 17, 18, 19, 19b, 19d, 19e, 19f og 19g kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen. Den sidste klagedag udløber ved kontortids ophør. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

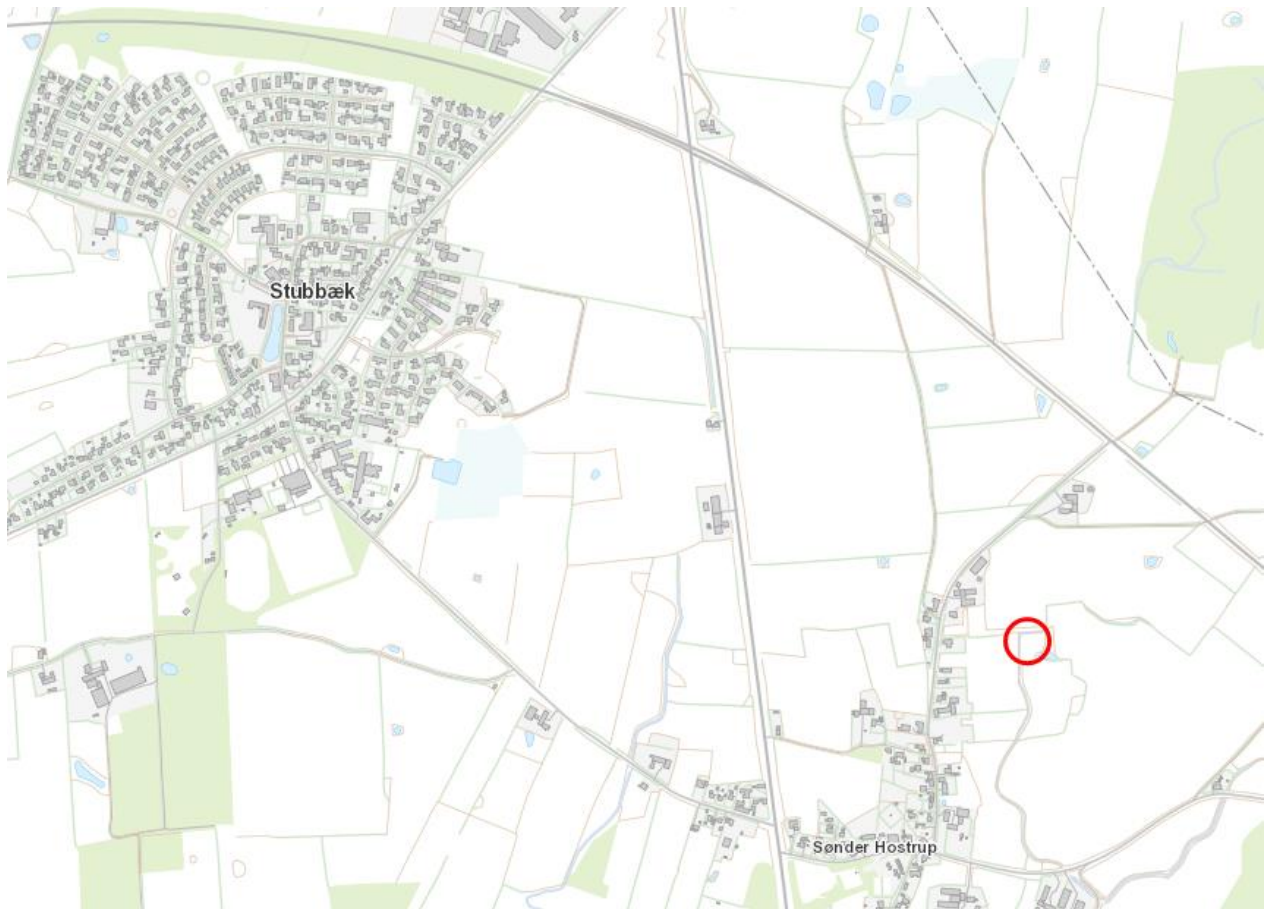
Klage indgives til Planklagenævnet/Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen på www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Aabenraa Kommune i Klageportalen. Ved indgivelse af klage betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Aabenraa Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

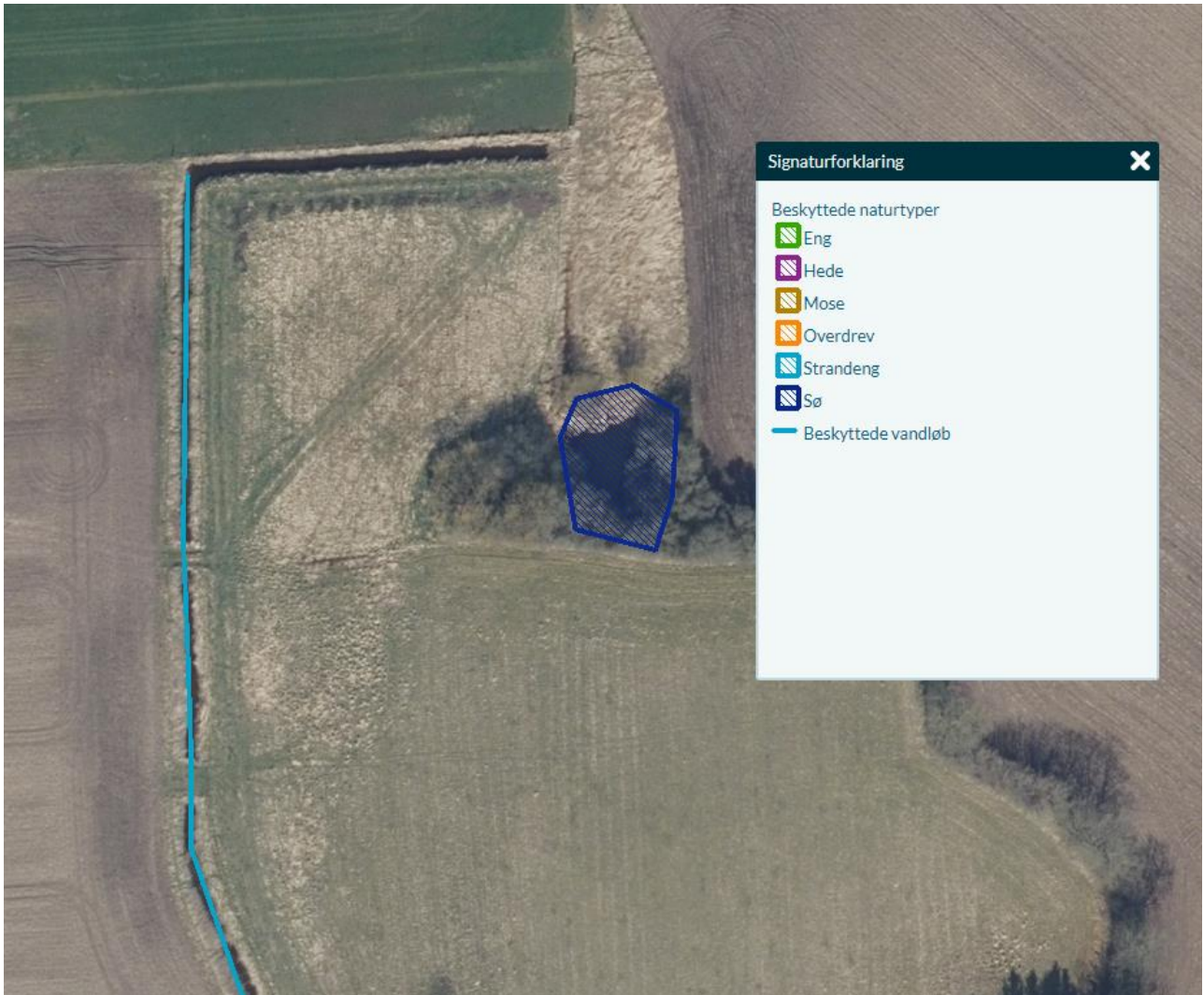
Planklagenævnet/Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune. Kommunen videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.naevneneshus.dk.

Kommunens afgørelse kan indbringes for domstolene. Det skal ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt eller offentliggjort.

Bilag 2 – Oversigtskort

Oversigtskort over området. Rød cirkel markerer projektområdet

Kort over projektområdet inklusiv signaturforklaring

Bilag 3 – Kort fra ansøgningen

Bilag 4 – Museets udtalelse

Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev, har foretaget arkivalisk kontrol af området, hvor minivådområdet etableres. Museet udtaler:

Arkæologisk udtalelse i henhold til Museumslovens §25:

Museum Sønderjylland - Arkæologi har modtaget høringsmateriale vedrørende ovennævnte projekt og har foretaget arkivalisk kontrol og arkæologisk vurdering af det berørte planområde.

Efter det oplyste skal der etableres et minivådområde med et vandspejl på 3000 m² samt flyttes et vandløb, hvorfor der skal opgraves nyt forløb på ca. 136 meter. Planområdet omfatter dele af matr. 693, 709 og 11 alle Sdr. Hostrup ejerlav, Ensted. Planområdet omfatter, ud fra det tilsendte materiale, et areal på ca. 3700 m² inkl. volde mellem bassinerne. Hertil kommer de 136 meters vandløb, hvis bredde ikke angives. Det oplyses ikke, hvorvidt overskudsjorden skal fordeles på nærliggende arealer.

Denne udtalelse gælder kun for arealet fremsendt i høringsmaterialet. Museet vil gerne foretage en ny vurdering af evt. arealer til jorddeponi, som bliver betragtet som en del af projektet. Der er ikke registreret væsentlige jordfaste fortidsminder inden for planområdet. Planområdet er desuden lavtliggende og har ifølge de preussiske målebordsblade fra slutningen af 1800-tallet været vådområde.

På baggrund af ovenstående vurderer Museet, at risikoen for at støde på arkæologiske fortidsminder under jordarbejde er minimal, og mener at en arkæologisk forundersøgelse ikke er nødvendig.

Bygherre skal dog være opmærksom på, at hvis der under anlægsarbejdet alligevel påtræffes jordfaste fortidsminder eller andre kulturhistoriske anlæg, skal anlægsarbejdet (jf. museumslovens § 27, lov nr. 473 af 7. juli 2001) omgående indstilles i det omfang, det berører fortidsmindet, og Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev adviseres. Det kan endvidere oplyses, at bygherre i givet fald ikke skal udrede udgifterne til en eventuel arkæologisk undersøgelse.